

BOEKBESPREKINGEN

M.J. VAN LIEBURG, **Vrouw en depressie. Impressies uit de geschiedenis van een connectie.** Erasmus Publishing, Rotterdam, 1992. Gebonden, 93 blz., ill., prijs fl. 27,50. ISBN 90-5235-026-4.

Dit werkje is het vijfde van een reeks studies omtrent het depressie-vraagstuk in de loop der tijden, op initiatief van de Nederlandse firma Organon te Oss. De vorige delen handelden over: Be-roemde depressieven — Een onbekende monografie over depressies — Depressie en muziek — De ziekte der geleerden (melancholie en hypochondrie).

In een zoektocht naar de relatie tussen vrouw en depressie wordt hier een waaier beschouwingen en voorbeelden omtrent geestesinzinking aangehaald uit de literatuur, van de Duitse mystieke schrijfster Hildegard von Bingen (twaalfde eeuw) tot de Amerikaanse neurasthenie van Beard (eind negentiende eeuw). Het was een lange en moeizame weg, zegt de auteur, waarin de depressieve vrouw zich tenslotte wist te bevrijden van al de eeuwenoude medische en sociale stigmata waarvan hier een bloemlezing is geboden.

Dat nu deze bloemlezing hoofdzakelijk engeltalig is, kan zijn redenen hebben; doch dat bijvoorbeeld een aanhaling uit Esquirols *Maladies mentales* ook in het engels is, komt ons minder begrijpelijk voor.

Als cultuur-historische wandeling en verpozing zal deze fraai gepresenteerde en geïllustreerde bundel ongetwijfeld heel wat psychiaters en klinische psychologen kunnen interesseren.

A.K. Evrard

K. VAN BERKEL, M. VAN LIEBURG, H.A.M. SNELDERS, **Spiegelbeeld der Wetenschap. Het genootschap ter bevordering van natuur-, genees- en heekunde 1790-1990.** (Nieuwe Nederlandse Bijdragen tot de Geschiedenis der Geneeskunde en der Natuurwetenschappen, nr. 40). Erasmus Publishing, Rotterdam, 1991. 184 blz., index van personen, ill., fl. 79,50 (gebonden), fl. 59,50 (paperback). ISBN 90 5235 023-x geb. ISBN 90 5235 022 1 pbk.

Het 'Genootschap ter bevordering der Heekunde' werd opgericht te Amsterdam in 1790 door enkele vooraanstaande heelmeesters onder impuls van Andreas Bonn (1738-1818), hoogleraar in de anatomie en de heekunde aan het Amsterdams Athenaeum en eerste voorzitter van het Genootschap. Van meet af aan streefde het Genootschap een verhevener doel na dan de status

van lokaal gezelligheidsclubje. Aan de leden werden hoge eisen gesteld. Slechts vijf van de 150 Amsterdamse heelmeesters werden bij de oprichting als lid aanvaard. Na 1801 dienden kandidaat-leden zelfs tenminste één wetenschappelijke publikatie te kunnen voorleggen. Deze gerichtheid op de wetenschappelijke basis van de heekunde leidde er toe dat ook de geneeskunde voorwerp werd van de activiteiten van het genootschap. Vanaf 1840 werd de naam gewijzigd tot 'Genootschap ter bevordering der Genees- en Heekunde', in die volgorde. Maar ook deze omschrijving werd door de opmars der natuurwetenschappen achterhaald. In 1870 werd nogmaals besloten de naam van het Genootschap te veranderen in 'Genootschap ter bevordering van Natuur-, Genees- en Heekunde', nog steeds de geldende benaming.

De voorliggende publikatie biedt een zeer zorgvuldige analyse van de boeiende geschiedenis van het Genootschap. De bijdrage van de drie auteurs vullen elkaar zeer goed aan. K. Van Berkel presenteert een heldere situering van de verschillende ontwikkelingsfasen van het Genootschap in het kader van de Nederlandse wetenschaps-geschiedenis. M.J. Van Lieburg behandelt dan in het bijzonder de eerste eeuw van haar bestaan, waarin nog de heel- en geneeskunde centraal stonden. H.A.M. Snelders beschrijft tenslotte de invloed van de snelle ontwikkeling van de natuurwetenschappen na 1870, en van de stichting van de Amsterdamse universiteit op de taakomschrijving en activiteiten van het Genootschap in de twintigste eeuw. Een zeer geslaagd boek.

G. Vanpaemel

KORTE AANKONDIGING

Tien jaar Farmaceutisch Historische Dagen 1982-1991. Onder redactie van H.A. Bosman-Jelgersma. Erasmus Publishing, Rotterdam, 1992. 72 p. Prijs fl. 25,00. ISBN 90-5235-029-9.

In 1982 als experiment begonnen, zijn de Farmaceutisch Historische Dagen inmiddels uitgegroeid tot een jaarlijks terugkerende traditie. In dit boekje vindt men korte samenvattingen van de ruim zestig lezingen die in de afgelopen tien jaar tijdens deze dagen zijn gegeven. Van de voordrachten die achteraf werden gepubliceerd, werden de referenties zorgvuldig bijgevoegd. Het boekje is verder aangevuld met korte verslagen van de bijeenkomsten en passend verfraaid met foto's. Ook een sprekersregister ontbreekt niet.